

Aan:

Het ministerie van BZK
t.a.v.: de Staatssecretaris
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum: 16 september 2020

Betreft: Advies inzake het versnellen van de adoptie van e-facturatie in Nederland

Excellentie,

Het Nationaal Multibelanghebbenden Forum eProcurement (NMBF) is een door het ministerie van BZK gefaciliteerd publiekprivaat forum dat zich bezighoudt met het faciliteren van beleidsmatige discussies over (de toekomst van) e-facturatie en e-procurement in Nederland.

Het NMBF is daarmee het nationale voorportaal van haar Europese evenknie, het European Multi-Stakeholder Forum on e-Invoicing (EMSFeI). Hierin zijn alle nationale fora van de Lidstaten en Associatielanden vertegenwoordigd door afvaardiging uit het publieke domein en namens de private sector.

Het NMBF kan ervoor kiezen om op eigen initiatief ongevraagde adviezen af te geven, maar het kan voor Europese gremia en voor de Nederlandse overheden tevens interessant zijn om bij het NMBF voorgenomen beleid te toetsen of om een onafhankelijk advies uit te vragen.

Aanleiding

In haar ledenvergadering van 6 februari 2020 is door de leden van het NMBF geconstateerd dat na jaren van inspanning in Nederland alle ingrediënten aanwezig zijn om breed gebruik te kunnen maken van elektronische facturatie (e-facturatie)¹.

Niettemin merken de Leden van het NMBF op dat het grootschalig gebruik van e-facturatie nog achterblijft en daarmee het potentieel van e-facturatie nog steeds in de belofte sfeer hangt en daarmee de geraamde kostenbesparing van 1,2 miljard euro per jaar voor de BV Nederland niet wordt gerealiseerd².

De leden van het NMBF hebben elkaar uitgedaagd om na te denken over mogelijke acties om alsnog deze adoptie-kloof te kunnen slechten en daarmee Nederland in staat te stellen om verdere stappen te nemen richting elektronisch zakendoen. Voor een deel van deze acties zien de leden van het NMBF een rol voor het kabinet weggelegd.

¹ Een e-factuur is een gestructureerd, digitaal bestand (maar geen pdf) waarbij alle gegevens altijd op een vaste plek in het bestand staan en hun eigen betekenis hebben. Een e-factuur kan vanuit het ene geautomatiseerde systeem elektronisch worden verwerkt in het andere systeem. Deze definitie is conform de Nederlandse Aanbestedingswet en de Europese Richtlijn 2014/55/EU.

² Maatschappelijke kosten-batenanalyse (mkba) van de invoering van EU-richtlijn 2014/55/EU over e-factureren, Deloitte 2014, blz. 4 <https://www.nmbf.nl/documenten/rapporten/2014/11/19/mkba-e-factureren>

Analyse

Bedrijven innoveren en ontwikkelen nieuwe producten en diensten, overheden innoveren en zetten in op een betere en efficiëntere interactie met haar burgers en bedrijven.

Naast deze kerntaken en processen hebben alle organisaties, publiek en privaat, te maken met processen die de zakelijke transacties faciliteren. Deze ondersteunende processen zijn vaak wettelijk vastgelegd, om zowel verkoper als klant het vertrouwen te geven dat het krijgt waar het recht op heeft. Deze processen zijn kostbaar en veelal nog gebaseerd op analoge werkwijzen (papier en handwerk).

De Europese Commissie (EC) heeft de afgelopen tien jaar al meerdere rapporten en communicaties aangenomen inzake *Purchase-to-Pay*. Bovendien heeft de EC voor een schakel van de keten, via de Richtlijn inzake e-facturatie bij overheidsopdrachten (2014/55/EU)³, de aftrap gedaan om deze ondersteunende processen aan *Purchase-to-Pay* elektronisch te maken.

E-facturatie is de eerste noodzakelijke stap van het digitaliseringsproces van de gehele transactieketen, van inkoop tot betaling en afhandeling; (inter-)nationaal beter bekend als de *Purchase-to-Pay* keten. Zoals in de bovengenoemde Richtlijn staat uitgelegd, is de Commissie gestart met het elektronisch maken van de factuur gezien de grote impact die dit met zich meebrengt. Iedere entiteit, publiek of privaat, die een geldelijke transactie doet, dient een factuur te sturen aan de inkopende partij alvorens er kan worden overgegaan tot uitbetaling. Bovendien biedt de factuur inzicht in de specificatie van de levering, het aannemelijk maken van kosten en het aantonen van recht op vooraftrek van BTW.

Alhoewel e-facturatie slechts het begin is van het digitaliseringsproces van de *Purchase-to-Pay* keten is de maatschappelijke impact vanwege haar universele toepassing groot. Zo is in 2014 in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat berekend dat e-facturatie de Nederlandse economie gemiddeld 1.2 miljard euro per jaar oplevert aan besparingen in de vorm van uitvoeringskosten⁴. In hetzelfde rapport wordt tevens meegegeven dat e-facturatie een positieve impact heeft op het milieu, doordat het de verlaging van de CO2-emissie bevordert. Tevens wordt er in het Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse (MKBA) voor e-facturatie aangegeven dat naast besparingen er een verschuiving van werkgelegenheid plaatsvindt, waarbij bedrijven en overheidsorganisaties meer capaciteit kunnen inzetten op het uitvoeren van hun kerntaken.

Uiteindelijk maakt de volledige implementatie van e-facturatie de weg vrij voor verdere automatisering van de economische transactieketen, door het *Purchase-to-Pay* proces te digitaliseren met behulp van e-procurement oplossingen.

Een belangrijk effect van e-procurement is dat hiermee het gehele betaalproces op rechtmatige wijze kan borgen via zogenaamde three-way matching. Een inkomende e-factuur, het laatste bericht in de transactieketen alvorens tot betaling wordt overgegaan, wordt geautomatiseerd gevalideerd door te bekijken of er een e-order en een elektronische prestatieverklaring bestaan die bij de betreffende e-factuur past.

Een ander positief effect heeft van doen met het vergroten van de doelmatigheid van bestedingen. Organisaties krijgen meer en *real time* inzicht in de begrootte kosten en de uitputting hiervan. Tevens kunnen organisaties op basis van de gestructureerde data die vrijkomt, sneller en nauwkeuriger voorspellen hoeveel en wanneer inkopen van producten en diensten nodig zijn.

Aanbevelingen

Via een digitaal overleg en diverse schriftelijke rondes hebben de leden van het NMBF hun input gegeven die heeft geleid tot een reeks van aanbevelingen om e-facturatie gemeengoed te maken in Nederland.

³ Richtlijn 2014/55/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 inzake elektronische facturering bij overheidsopdrachten, <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/55/oj>

⁴ Maatschappelijke kosten-batenanalyse (mkba) van de invoering van EU-richtlijn 2014/55/EU over e-factureren, Deloitte 2014, blz. 4 <https://www.nmbf.nl/documenten/rapporten/2014/11/19/mkba-e-factureren>

De vier belangrijkste aanbevelingen staan hieronder uitgelicht. Een nadere toelichting en een overzicht van de overige aanbevelingen vindt u in de bijlage.

1. Investeer in het vertrouwen in e-facturatie

- Zet als overheid actief in op het gebruik van de Peppol-infrastructuur⁵ voor zowel het ontvangen als verzenden van e-facturen, dit biedt helderheid aan ondernemend Nederland en er wordt aangesloten op de internationale ontwikkelingen.
- Benoem in het verlengde hiervan de Peppol-infrastructuur als voorkeurskanaal (i.p.v. post en e-mail) voor de Nederlandse overheid en voor het bedrijfsleven ten aanzien van het ontvangen van e-facturen.
- Bewaak als overheid actief de randvoorwaarden voor een veilige, betrouwbare en (inter-)nationale digitale infrastructuur voor het uitwisselen van elektronische berichten, zowel tussen *Business-to-Business*, *Business-to-Government* en *Government-to-Business*.
- Zorg ervoor dat de kwaliteit van het netwerk ook door eindgebruikers kan worden bewaakt via test-tooling.

2. Investeer in het vergroten van de bekendheid van e-facturatie

- Zorg als overheid voor actieve kennisoverdracht aan bedrijven en overheidsorganisaties over e-facturatie, te beginnen met het overbrengen van de juiste definitie, de werking en hoe gebruik te maken van e-facturatie.

3. Investeer in het vergroten van de meerwaarde van e-facturatie

- Investeer als overheid in het sluiten van convenanten met grote bedrijven, waarin zij afspreken zich te committeren aan (1) het gebruik maken van e-facturatie, (2) het gebruik maken van de NL CIUS standaard voor e-facturatie⁶ (3) het actief uitvragen van e-facturen aan hun leveranciers en (4) het actief aanbieden van e-facturen aan hun zakelijke klanten. (5) het gebruik maken van het Peppol netwerk voor het uitwisselen van e-facturen. De meerwaarde van e-factureren stijgt met het aantal gebruikers.
- Biedt meerwaarde aan de verzender van een e-factuur door als overheid in te zetten op statusretourberichten. Op deze manier krijgt de verzender een bericht met informatie of de e-factuur correct is ontvangen dan wel is afgewezen, goedgekeurd of betaalbaar gesteld.
- Biedt als overheid aan om zelf e-facturen te verzenden aan ondernemend Nederland.
- Sluit aan bij de ontwikkelingen van open standaarden voor andere elektronische berichten, zoals orders, zodat ondernemers en overheden vrij een softwarepakket kunnen kiezen dat bij hun organisatie past.
- Kom met een beleidsambitie en meerjarige implementatiestrategie om het Purchase-to-Pay proces te digitaliseren met behulp van e-procurement oplossingen.

4. Herijk periodiek de effectiviteit van het beleid en onderzoek welke drempels een verdere adoptie in de weg staan

- Actualiseer de Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse (MKBA) voor e-facturatie die Deloitte in 2014 heeft gedaan en verbreed de scope naar e-procurement.

⁵ Peppol is een set van artefacten en specificaties die grensoverschrijdende e-procurement mogelijk maakt. Het gebruik van Peppol wordt bestuurd door een multilateraal afsprakenstelsel in eigenaarschap en beheer van de stichting Open Peppol. Peppol stelt zakenpartners in staat om gestandaardiseerde elektronische berichten via het Peppol netwerk (4-corner model) uit te wisselen. Voorbeelden van deze berichten zijn e-facturen, e-orders, e-catalogi en message level responses. Dit allemaal volgens het principe: sluit 1 keer aan en u bent verbonden met iedereen.

⁶ Conform de passage in uw kabinetsreactie op het rapport 'inventarisatie standaardisatie' waarin u aangeeft dat "[t]er bevordering van de interoperabiliteit, het van belang [is] dat de adoptie van open standaarden binnen het huidige pas-toe-of-leg-uit beleid wordt vergroot." <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/11/15/kamerbrief-met-kabinetsreactie-rapport-inventarisatie-standaardisatie>

- Onderzoek wat momenteel de grootste drempels zijn voor ZZP'ers, Microbedrijven en MKB'ers om over te gaan op e-facturatie en welke ontwikkelingen kunnen zorgen voor het wegnemen van deze drempels.

Tot slot

De adviezen en aanbevelingen zijn opgetekend op basis van de inzichten van de leden van het NMBF. U vindt via www.nmbf.nl/over-nmbf/nmbf-leden een overzicht met leden uit de publieke en private sector. Bij de totstandkoming van deze brief is de rol van het bestuur uitsluitend van een faciliterende aard geweest.

Dit gezien de aard van dit gremium, een open forum. Bovendien om mogelijke schijn van belangverstrengeling van de voorzitter te voorkomen, die tevens werkzaam is als rijksambtenaar bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Hopend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, zien wij uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Justin de Jager
Voorzitter NMBF

BIJLAGE

Ad.1 Investeer in het vertrouwen in e-facturatie

Het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) maakt momenteel voornamelijk gebruik van e-mail om e-facturen uit te wisselen; of dit nu een document is in Pdf-formaat of in machine-leesbaar Ubl/XML-formaat. Verzending per e-mail, ofwel via SMTP-protocol, is fraudegevoelig, houdt het fenomeen 'spook-facturen' in stand, maar is voor veel van deze bedrijven laagdrempelig en wordt bij gebrek aan kennis en ervaring als gemakkelijk beschouwd.

Het grootbedrijf heeft vaak dure maatwerk ERP/EDI-oplossingen geïmplementeerd die gebaseerd zijn op gesloten standaarden, waarbij het beheer en de doorontwikkeling door dezelfde softwareleverancier wordt gedaan, met als gevolg dat iedere technische of functionele verandering disproportioneel veel geld kost. Hier bovenop komt ook nog eens het feit dat door specialistische gesloten standaarden en iedere verandering het lastiger en vooral duurder wordt om af te stappen van de betreffende maatwerkoplossing. Kortom, het grootbedrijf is in het korset van een vendor lock-in gesnoerd.

In principe zien grotere bedrijven de voordelen van Peppol, waarbij het voorkomen van fraude een belangrijk argument is. Echter, het ontbreekt nog aan vertrouwen in de robuustheid van Peppol om alsnog de sprong te wagen van een gesloten ecosysteem dat werkt naar het aansluiten op een infrastructuur die reeds enkele jaren een belofte is, maar nog niet de norm voor e-facturatie in Nederland.

De meeste Nederlandse overheden en overheidsorganisaties hebben de keuze gemaakt voor het aansluiten op een netwerk dat is opgebouwd uit Europese eDelivery bouwstenen, genaamd Peppol. Deze infrastructuur is gebaseerd op afspraken die intermediairs dienen te implementeren om een interoperabel netwerk tot stand te brengen. Deze intermediairs (Service Providers) sluiten bovendien hun klanten, de leveranciers van softwarepakketten (boekhoud-, inkoop-, financieel-, ERP-pakketten) en bedrijven met eigen maatwerk aan op het netwerk. Zo kunnen die leveranciers van softwarepakketten en bedrijven vrij kiezen uit een markt van Service Providers om zich te laten aansluiten. Ook zijn er leveranciers van softwarepakketten die zelf als intermediair een directe aansluiting op Peppol geregeld hebben. In het verlengde hiervan ontstaat er voor de eindgebruikers – bedrijven en overheden – ook de keuzevrijheid bij het aanschaffen van een softwarepakket. Peppol heeft bovendien het voordeel dat het veilig is, (inter-)nationaal interoperabel en laagdrempelig om aan te sluiten.

Vertrouwen staat aan de basis van het zakendoen. In het verlengde hiervan staat het vertrouwen hebben in de infrastructuur die dit zakendoen moet faciliteren en het vertrouwen hebben in de echtheid van het ontvangen bericht centraal.

De Nederlandse Peppol-autoriteit, de beheerder en toezichthouder op de Peppol-infrastructuur, dient volgens de leden van het NMBF dan ook onafhankelijk te kunnen opereren van de belangen van de Access Points waar het toezicht op houdt. Bovendien zorg dat dan ervoor dat de Nederlandse Peppol-autoriteit de mogelijkheden heeft om de naleving van gemaakte afspraken te kunnen handhaven.

In het verlengde hiervan kan ook wordt gekeken naar het emanciperen van de eindgebruiker door hen de mogelijkheid te geven zelf de kwaliteit van de Peppol-infrastructuur te testen en daarmee de kwaliteit van de services die de Peppol Access Points en de aangesloten softwareleveranciers bieden.

Door eindgebruikers eenvoudig een laagdrempelig in staat te stellen ketentesten uit te voeren, wordt (1) voor nieuwe gebruikers direct gedemonstreerd dat het werkt en (2) kunnen gebruikers die problemen ervaren direct de leverancier van hun software benaderen met een rapport van de ketentest. Indien hier geen respons op komt, kan de eindgebruiker met het rapport in de hand naar de Peppol-autoriteit stappen.

Ook vanuit het business perspectief zijn bepaalde waarborgen belangrijk om vertrouwen te hebben in e-facturatie, als onderdeel van het transactieproces. Dit wordt immers ook gedaan bij aankopen die een significante waarde vertegenwoordigen. Er wordt bijvoorbeeld een kopie gemaakt van het paspoort of ID bij het afsluiten van een telefoonabonnement of het bij het kopen van een huis.

Gek genoeg is er bij het factureren het vertrouwen in de echtheid van een factuur vrij hoog, terwijl de fraudegevoeligheid van een papieren of pdf-factuur hoog is.

Bij e-facturatie kan worden gesteld dat, gebruik makend van de Peppol infrastructuur er op dit moment een *Know your Customer (KYC) principe* bestaat, waardoor de kans dat een organisatie een spookfactuur krijgt toegestuurd en uitbetaald drastisch wordt verminderd. Gezien het internationaal karakter van e-facturatie kan het inzetten van internationaal erkende digitale identificatie- en authenticatiemiddelen voor het robuuster maken van het KYC-principe de betrouwbaarheid van facturatie vergroten.

Ad.2 Investeer in het vergroten van de bekendheid van e-facturatie

Momenteel is e-facturatie vooral een onderwerp dat bekend is bij organisaties en personen die hier direct bij betrokken zijn of kunnen worden beschouwd als 'early-adopters'. Bij de meeste organisaties bestaat er een kennisachterstand ten aanzien van e-facturatie. Bovendien is de informatiebehoefte van deze organisaties, veelal eindgebruikers, anders en functioneler dan die van de directbetrokkenen.

Bovendien wordt er door insiders voornamelijk vanuit een technisch oogpunt gesproken over e-facturatie, denk hierbij aan discussies over versies en typen open standaarden, discussies over de infrastructuur, etc.

Echter, een eindgebruiker dient slechts het vertrouwen te hebben dat indien een bericht wordt verstuurd, dat deze aankomt. Bij voorkeur door hier een bevestiging van te krijgen. En in de ideale situatie wordt de eindgebruiker netjes meegenomen in het verdere verwerkingsproces.

Vanuit praktisch oogpunt dient de eindgebruiker kennis te hebben over, (1) wat een e-factuur is en wat het niet is (2) hoe een e-factuur kan worden aangemaakt, geadresseerd en verzonden of (3) waar in de software een e-factuur wordt ontvangen, wie een signaal hiervan krijgt en met welke stappen de e-factuur kan worden verwerkt en betaald en (4) welke aanbieders van e-facturatieoplossingen kwalitatief goede, betrouwbare, laagdrempelige en interoperabele oplossingen bieden.

Ondanks dat de Nederlandse overheid, als ontvanger van e-facturen, een belang heeft bij het openhouden van 1 voorkeurskanaal vanuit kostenbesparend oogpunt, snelheid en efficiëntie constateren de leden van het NMBF dat er nog nooit een landelijke Rijksoverheid.nl campagne is geweest om ondernemers te informeren over het bestaan van e-facturatie en de voordelen hiervan. De leden van het NMBF zien een rijksoverheid.nl campagne als een startschot voor bredere bewustwording van e-facturatie in Nederland, waar rijkdiensten, gemeenten, provincies, waterschappen en leveranciers van e-facturatie naar kunnen verwijzen in hun eigen communicatie met hun (aspirant) zakenpartners.

Ad. 3 Investeer in het vergroten van de meerwaarde van e-facturatie

Hoe meer overheidsorganisaties en bedrijven (en wellicht ook burgers) gebruik maken van e-facturatie, hoe groter het voordeel wordt voor deze gebruikers. En in de situatie dat e-factureren de enige wijze van factureren is, hoeven andere mogelijke verzend-, ontvangst- en verwerkingskanalen (denk aan post en pdf via de mail, scan en herkennen en handmatig overtikken) niet meer te worden gefinancierd. Om hier flinke stappen in te maken vragen de leden van het NMBF om een initiatief vanuit de Nederlandse overheid om landschap bepalende bedrijven te enthousiasmeren en te committeren om over te stappen op e-facturatie en gebruik te maken van de voor overheden wettelijk voorgeschreven open standaard NL CIUS. Deze overstap dient

bovendien in te houden dat naast het versturen van deze e-facturen, deze bedrijven ook actief hun leverancier gaan vragen om een e-factuur in NL CIUS-formaat te sturen.

Momenteel worden facturen en e-facturen verzonden en moet de leverancier er van uitgaan dat de betreffende (e-)factuur correct is afgeleverd en voldoet aan de wensen van de ontvangende partij. Echter, de Peppol infrastructuur biedt de mogelijkheid om statusberichten over de e-factuur te kunnen versturen naar de verzender en vice versa. Deze statusberichten geven meer informatie over (1) of de e-factuur inhoudelijk correct is ingevuld dan wel wat er moet worden aangepast, en (2) de voortgang van de e-factuur in het verwerkingsproces dat wordt gevolgd om te komen tot uitbetaling.

Deze statusberichten zijn momenteel nog slechts in enkele softwarepakketten ingebouwd, terwijl de open standaarden hiervoor reeds door Open Peppol worden aangeboden om te implementeren. De leden van het NMBF adviseert de overheid om deze statusberichten te implementeren in hun applicaties en infrastructuur. De Nederlandse overheid draagt op deze manier niet alleen bij aan een betere dienstverlening aan ondernemend Nederland, maar kan tevens fungeren als vliegwiel richting de marktaanbieders om deze open standaarden ook te implementeren.

Per 18 april 2019 heeft de overheid conform de Europese Richtlijn inzake e-facturatie bij overheidsopdrachten zich strikt gehouden aan de eis om e-facturen te kunnen ontvangen en verwerken. Niettemin constateert het NMBF dat de Nederlandse overheid hier zelf de meeste vruchten van plukt. Immers, de grootste kostenbesparing ligt procesmatig gezien aan de kant van de ontvanger. De ontvanger bespaart met het digitaliseren van haar ontvangst en verwerkingsproces het meest op haar uitgaven.

Momenteel verzendt de overheid zelf ook vele berichten aan burgers en bedrijven, zijnde verzoeken om een betaling te verrichten in de vorm van belastingen, leges, boetes en andere vormen. Deze berichten zijn in principe ook vormen van facturen, alleen dan met een publiekrechtelijke grondslag. Het automatiseren van deze overheidsberichten levert het bedrijfsleven veel kosten- en efficiencyvoordeel op en zorgt er tevens voor dat de overheid sneller haar betalingen binnenkrijgt.

E-procurement berichten

Een e-factuur is slechts één berichtsoort in een keten van transactieberichten die strekt van het bestellen van een product tot het uitbetalen van de uitstaande rekening; de Procurement-keten. Berichten zoals e-orders, e-fulfilment berichten en e-quoting dragen bij aan het digitaliseren van de gehele keten. Het belang van het ontwikkelen, beheren en gebruik maken van open standaarden voor deze elektronische berichten zorgt voor structurele interoperabiliteit en daarmee de keuzevrijheid voor ondernemers en overheden bij het aanschaffen of wisselen van softwarepakket die bij het beste bij de betreffende organisatie aansluit.

Voorspellende data-analyses

E-procurement berichten zoals een e-factuur en een e-order zijn elektronische berichtsoorten die gestructureerde data bevat, die wordt gebruikt om een financiële transactie te kunnen voltooien. Voor een de Nederlandse overheid en voor het bedrijfsleven biedt deze gestructureerde data de mogelijkheid om nauwkeurig inzicht te krijgen in zaken als contract-uitputting en voorspellende analyses te doen op basis van deze gegevens. Kortom, de gestructureerde data die uit de stroom aan e-facturen komt heeft op de lange termijn een grote waarde.

Ad. 4 Herijk periodiek de effectiviteit van het beleid en onderzoek welke drempels een verdere adoptie in de weg staan

De leden van het NMBF constateren dat de Nederlandse overheid een tijd lang stil heeft gestaan als het gaat om het formuleren van ambitieus beleid op het gebied van e-facturatie. Recentelijk zien de leden van het NMBF meer activiteit vanuit de kant van de Nederlandse overheid, maar men heeft nog geen formele beleidsambitie opgetekend gezien. In het verlengde hiervan constateert het NMBF dat de Nederlandse overheid nog geen ambities heeft geformuleerd ten aanzien van het digitaliseren van de complete transactieketen; e-procurement.

Vandaar dat het NMBF adviseert te starten met een actualisatie van de Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse (MKBA) voor e-facturatie die Deloitte in 2014 heeft gedaan en het verbreden van de scope naar e-procurement. Het in kaart brengen van de actuele cijfers en kwalitatieve impact van e-facturatie en e-procurement biedt een goed fundament om beleid en effecten van beleidskeuzes transparant te maken.

Ten slotte constateren de leden van het NMBF dat de meeste leveranciers van factuur- en boekhoudsoftware nog steeds oudere formaten en versies van e-facturen ondersteunen, in plaats van de open berichtenstandaard NL CIUS. Een migratie naar de NL CIUS in alle betreffende software is dan ook noodzakelijk, om in Nederland en Europa tot interoperabiliteit te komen tussen verzendende- en ontvangende systemen en daarmee het breed gebruik van e-facturatie te bevorderen. Vandaar dat de leden van het NMBF vragen om te onderzoeken wat er voor nodig is om betreffende softwareleveranciers gezamenlijk te laten migreren naar de NL CIUS.